

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАТЕСІ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X. Ч. 128 (1181).

ВІСНОК, 30. ЖОВТНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, OCTOBER 30th, 1928.

№. 128 (1181). VOL. X.

СТРАЙК ПОЛЬСЬКИХ РОБІТНИКІВ У ЛОДЗІ ЗАКІНЧИВСЯ.

Не можна було продовжити страйку через вичерпання юнійних фондів. — Текстильні робітники вибороти 5 проц. підвишки платні.

ВАРШАВА, 23. жовтня. — Генеральний страйк у Лодзі, який загрожував Польщі кризою, закінчився вчора. Після трох тижнів завзятої боротьби текстильні робітники повернули до праці. Те саме зробили й інші робітники, що вийшли були на страйк в симпатії до текстильників.

Дальше ведення страйку стало неможливе через вичерпання юнійних фондів, які йшли на допомогу страйкуючим робітникам. Страйкері та їхні родини вже голодували.

Генеральний страйк був відкликаний федерацією професійних союзів, яка, однак, за-

лишила вільну руку текстильним робітникам. Та самі вони не були в силі продовжити боротьбу й також закінчили страйк.

Страйковий комітет погодився на 5 проц. підвишки платні для текстильних робітників і після того страйк закінчено. Таким чином страйк можна назвати частинною побідою робітників.

Положення страйкерів було дуже тяжке, що фабриканти згодилися на домагання юні, щоб виплатити робітникам платню за два тижні наперед, що врятує їх і їхні родини від голоду.

РАД. СОЮЗ ВІДКИНУВ ДОМАГАННЯ НАФТОВИХ КОМПАНІЙ.

МОСКВА, 23. жовтня. — Тарс повідомляє, що переговори між радянським урядом та англійськими й американськими нафтовими фірмами про створення одного спільного нафтового синдикату не привели до ніякого результату, бо радянський уряд категорично відмовився виконати вимогу нафтових компаній.

Під час переговорів у вересні англійські й американські фірми домагалися, щоб радянський уряд відрахував 5 проц. від уторгованих за нафту

грошей. З цих відрахувань мав утворитися фонд, з якого малося би виплачувати відшкодування бувшим власникам нафтових підприємств у Радянським Союзі.

Сповнення такого домагання було би порушенням основного принципу соціалізації приватних підприємств і, зовсім природно, радянський уряд категорично відкинув це пропозицію. Через те власне і не прийшло до порозуміння з англійськими та американськими нафтовими компаніями.

АМЕРИКА ВКАЗУЄ НА ЗНАЧІННЯ РАДЯНСЬКОЇ НАФТИ.

ВАШІНГТОН, 23. жовтня. — Експерти федерального уряду по продукції і збуту нафти не є здивовані, що С.Р.С.Р. знову відмовився компенсувати бувших власників нафтових теренів в формі 5 проц. знижки на ціну нафти, продаваної за кордоном, чого домагалися англійські й американські нафтові компанії.

Експерти вказують, що радянська нафтова ресурси майже невичерпані і що це є лише справою часу і поступового розроблення їх, заки радянська нафта зможе домінувати в європейській ринку. Нафта з радянських теренів є танша, ніж американська чи англійська.

У відомі радянського уряду платити щонебудь бувшим власникам нафтових підприємств у бувший Росії добувається не тільки потвердження революційного принципу, але й стремління примусити інші держави серйозно числитися з радянським урядом.

Цей уряд знає, що нафтові ресурси Радянського Союзу є першорядним політичним козиром в його руках і що раніше чи пізніше великі держави будуть змушені прийти до згоди з Радянським Союзом. Тоді радянський уряд може собі спокійно зачекати і не йти на поступки закордонним нафтовим компаніям.

КОМУНІСТИЧНУ ЛІСТУ НЕДОПУЩЕНО НА БАЛОТ В НЕБРАСЦІ.

ЛІНКОЛН, Небраска, 24-го жовтня. — Суддя найвищого суду Гуд рішив, що кандидати Робітничої (Комуністичної) Партії в стейті Небраска не можуть бути на виборчій балоті. Він зігнував усі минулі постанови й рішив проти комуністів на кожній тоці. Це рішення має на меті проголосити комуністичну партію незаконною в стейті Небраска.

ВІЛМІНГТОН, Делавер. — Вільям З. Фостер, комуністичний кандидат на президента Злучених Держав, був тут арештований на вічу, коли про-

мовляв до 500 робітників, що прибули на віче наперекір з гори заповідженю терорів поліції. На другий день рано Фостера випущено з в'язниці. Поліція загрозила Фостерові, що він не вийде ціло, якщо знову прибуде сюди говорити. Фостер заявив, що буде ще раз промовляти у Вільмінгтоні.

Місцева влада особливо відгрозилася комуністам за пропалування рівності білих з чорними.

Товариші! Відповідайте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

ЯК ПОЛЬЩА ПЕРЕВОДИЛА МАНЕВРИ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ.

МОСКВА. — Недавно відбувалися маневри польського війська в Тернопільському й Станіславському воевідствах на Західній Україні.

— Ці маневри, пишуть "Известия", заслуговують на увагу. Маневри, що супроводжувалися знущаннями польської воєводи з мирної людності західно-українських земель — блискучий малюнок до "українофільських" виступів Юзефських і наочний приклад "панської національної політики".

У місяцях, де відбувалися маневри, польське військо нищило хліб у селян, забирало сіно, дрібні тварини. З жінок змушували. Українців називали "кабанами" та іншими лайливими словами.

Іде сотня уланів українським селом, командант — ротмістр наваже:

"Увага, ми вступили у ворожу країну. Із-за кожного закутка хати українського кабана чекає вас смерть від гайдамацької руки. Тут живе гай-

дамацьке кодро, яке на польській землі їсть польський хліб, говорить по татарському, а вашу ойчизну ненавидить. Через це стережіться. Не дайте сіна — вбий його. Вийде після 9-ої години ввечерю на вулиці — вбий його".

Скоро приходило військо під час маневрів, на місяцях замирало всяке культурне життя. Збори, театральні вистави не відбувалися, бо не було дозволу повітового старости, що пояснював своє відношення словами: "В нас тепер маневри, я не беру на себе жадної відповідальності за безпеку життя громадян".

Батьки, матері й діти благословили час, коли кінчилися польські маневри словами:

"Хвала богам, чума вже покинула наше село".

— Чи не були маневри в Західній Україні, закінчують "Известия", репетицією тактики польських мілітаристів у тій "незалежній польсько-галицькій Україні", про яку голосно мріють Юзефські?

У ФРАНЦІІ АРЕШТОВАНО 1,200 КОМУНІСТІВ.

ВІНСЕН, Франція, 26. жовтня. — Тут арештовано вчора не менше як 1,200 комуністів і затримано тимчасово в карних в'язницях твердині, щоб вони не влаштували маніфестації на похороні 19 робітників, що загинули тут під час завалення будинку минулого тижня.

ФАШІСТ УБИВ ІТАЛІЙСЬКОГО РОБІТНИКА.

ДІТРОИТ, Міч. — Під час паради в день Колумба, в якій взяли участь італійські організації, фашіст Сильвестер, що ніс фашістський прапор у поході, стріляв до робітників, коли вони протестували проти фашізму. Від кулі фашіста вил вбитий Тоні Бара, а другий робітник був тяжко ранений. Поліція, замість потягнути фашістів до відповідальності, підготувала змову проти невинних робітників.

НАЙВИЩИЙ СУД ВІДКИНУВ ПЕТИЦІЮ КОРОЛЯ.

БУДАПЕШТ, 27. жовтня. — Угорський найвищий суд відкинув петицію графа Михайла Кароля, який домагався переслухання обвинувачень, на підставі яких його на завжди прогнано з Угорщини. Кароль був президентом короткоіснуючої угорської буржуазної республіки. Все його майно було скафісоване державою. Найвищий суд, відкидаючи петицію Кароля, заявив, що його засуд був справедливий.

ПРОЦЕС ЗІЗ ЯПОНСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

ТОКИО, Японія. — Дня 18-го листопада розпочнеться тут процес 313 комуністів. Японський уряд обвинувачує їх у державній зраді за акцію проти наїзду на Китай і вбивства китайського народу. Процес буде тривати чотири місяці.

КОМУНІСТИ ВИБРАЛИ ТРОХ ПОСЛІВ У РИДІ.

Вислід парламентарних виборів у Латвії вказує, що комуністи здобули три місця в Ридзі, а соціалісти втратили три. Німці затримали три. Вислід з провінції ще невідомий, однак сподіються, що не буде великої зміни в порівнянні з положенням 3 роки тому.

ОПУБЛІКОВАНО КОРЕСПОНДЕНЦІЮ ПРО УГОДУ.

ЛОНДОН, 23. жовтня. — Тут опубліковано "білу книжку", в якій подано кореспонденцію відносно морського договору, заключеного між Францією та Англією.

Кореспонденція виявляє лише порозуміння між обома країнами в морських справах. Франція дістала вільну руку вдержувати найбільшу сухопутну армію в Європі за уступки Англії в її морських зброях. Перепиши й угоди щодо тихоокеанської і середземної політики, а також щодо воєнних боргів і німецьких репарацій, не опубліковано, хоч відомо, що між Англією а Францією існує порозуміння в тих справах.

ВТОПИЛОСЯ СЕМЕРО ДІТЕЛ.

ОСЛЬО, Швеція, 26. жовтня. — Делегація з Нарвіку каже, що на озері Баянген завалився лід під лижарями і втопилося семеро дітей. Глядачі встигли врятувати троє лижарів.

П'ЯТЬ РОБІТНИКІВ ЗГИНУЛО В ЕКСПЛОЗІЇ В КАМІНОЛОМІ.

Недалеко папірні в Торолд, Онт., обсунулася частина Великого каналу і двоє робітників є убитих а п'ятьох тяжко покалічених.

МОНТРЕАЛ, 26. жовтня. — Тут отримано відомість, що в каміноломі на острові Монтреал вибух передчасно динаміт і розірвав п'ятьох робітників на кусинки. Про причину експлозії не можна довідатися, бо лише цих 5 робітників було при праці. Вікна в домах дві милі навколо повлітали, а малі доми в околиці були знищені.

ТРІ-РІВЕРС, Квебек, 26-го жовтня. — Делегація з Руан каже, що в майні Норада наступила експлозія, під час котрої тяжко покалічено трох робітників. На однім з них завляса оджа і він був найгірше попечений. Робітниками кинуло 50 стій від міся, де вони працювали.

СТ. КЕТЕРІНС, Онт., 22-го жовтня. — Недалеко папірні в Торолд, Онт., обсунулася ча-

стина Великого каналу й засипала групу робітників, що вкладали тимчасову трек для трамваю на дні нового лажиского каналу. Три робітники встигли втіти з малими ушкодженнями, а сімох земля привала.

Інші робітники поспішили на допомогу засипаним і почали їх відкопувати. Шістьох засипаних врятувано живими, а один був убитий. Його тіло було пошматоване, бо ним кинуло до домп-кари. Всі врятувані були тяжко покалічені і їх забрано до шпиталю.

Найгірше був покалічений Майк Корсо з Торолд, якому лікарями кинуло 50 стій від міся, де вони працювали.

Так що жертвою катастрофи є двоє убитих і п'ятьох тяжко покалічених.

КИТАЙСЬКИЙ І ЯПОНСЬКИЙ УРЯДИ ЗАКЛЮЧИЛИ ДОГОВІР.

ШАНГАЙ, Китай, 26. жовтня. — Новостворений китайський націоналістичний уряд у Нанкін оголосив, що погодив важні спірні питання з Японією. В урядовім оповіщенні сказано, що конференція між С. Т. Вангом, китайським міністром закордонних справ, а С. Ядою, японським генеральним консулом у Шангаю, закінчилися заключенням угоди, яка буде предложена обома урядам до ратифікації.

Одною з головних точок угоди є план ревізії існуючих договорів між Китаєм а Японією. Крім сформування нових договорів, угода з Японією

включає полагодження спорів, що загрожують зрівню взаємовідносин між обома країнами.

"Інциденти" в Цінані, Ганкові й Нанкіні, в яких багато людей втратило життя, будуть полагожені. Полагодження нанкінського інциденту буде тій самій підставі, що й полагоження зі Злученими Державами.

Японія годиться також відтягнути своє військо з провінції Шанту, але під умовою, що Китай гарантує "безпеку" японських кораблів, себто японських капіталістів і їхніх маєтків, у тій провінції.

В ЗАЛІЗНИЧІЙ КАТАСТРОФІ ЗГИНУЛО ВІД 60 ДО 70 ЛЮДЕЙ.

ЛОНДОН, 27. жовтня. — Навісвіду до Лондону депеші кажуць, що число убитих під час залізничної катастрофи коло румунського місточка Рецца вносіть між 60 а 70, або майже два рази тільки, що офіційно оповіщено з Букарешту.

П'ятьдесят осіб було ранених. Катастрофа наступила вчора, коли експресовий потяг, що гнав 60 миль на годину до Парижа, не звернув на свіч і вдарив на другий експрес.

Виглядає, що найбільше убитих і ранених було серед жовнів, які їхали в потягу до

Будапешту. Між убитими є новоназначений румунський військовий аташе в Парижі.

Катастрофа, яку приписують зіпсованому свічові, є одною з найгірших в останніх роках.

ЗАЛІЗНИЧІ КАТАСТРОФИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.

ЛОНДОН, 26. жовтня. — У Великій Британії було до цього часу в 1928 році 25 залізничних катастроф, у яких 68 осіб було убитих і 348 ранених. Це число є дуже велике в порівнянні з минулими роками.

ЗАГОВІР ПРОТИ КОРОЛЯ ЮГОСЛАВІЇ.

ЛОНДОН, 25. жовтня. — Делегація з Відня повідомляє, що в Білгороді викрито заговор на життя югославського короля Александра. Заговор мав бути викритий поліцією, коли вона розслідувала недавнє вбивство македонського провідника Христовича. Поліція каже, що знайшла папір, на яким були вписані деталі пляну, як убити короля. Папір мав бути зашитий у підшивці сурдута Христовича.

Газета "Дейлі Експрес", яка отримала це повідомлення, каже далі, що мали бути вбиті король Александер і ряд провідників хорватської селянської партії. Вину за вбивство звалено-б лібіше на Сербів і це наклонило-б Хорватів повстати проти югославського уряду.

Кажуть, що цей заговор був лише засобом відкрити дорогу для успішного македонського повстання.